

**දෙවන වාර පරීක්ෂණය - 2020**  
**12 ශ්‍රේණිය - ව්‍යාපාර අධ්‍යයනය - පිළිතුරු**  
**I පත්‍රය**

|      |     |      |     |      |     |
|------|-----|------|-----|------|-----|
| (01) | - 4 | (11) | - 4 | (21) | - 1 |
| (02) | - 2 | (12) | - 4 | (22) | - 1 |
| (03) | - 3 | (13) | - 3 | (23) | - 3 |
| (04) | - 2 | (14) | - 3 | (24) | - 4 |
| (05) | - 4 | (15) | - 2 | (25) | - 5 |
| (06) | - 1 | (16) | - 3 | (26) | - 2 |
| (07) | - 4 | (17) | - 4 | (27) | - 4 |
| (08) | - 5 | (18) | - 5 | (28) | - 2 |
| (09) | - 4 | (19) | - 1 | (29) | - 3 |
| (10) | - 2 | (20) | - 2 | (30) | - 1 |

31. (අ) භෞතික/ස්ථානය, විද්‍යුත් අවකාශය  
 (ආ) **යෙදවුම් ව්‍යාපාර ක්‍රියාවලිය**  
 පළතුරු බෝතල්වලට පළතුරු යුෂ පිරවීම  
 ප්‍රචාරණය, සේවකයින් පුහුණු කිරීම, නව යන්ත්‍රයකට ආයෝජනය  
 (කරුණු 5කට ලකුණු 1/2, කරුණු 2-3 කට ලකුණු 1/2)
32. (අ) ආචාර ධර්ම (ල. 1) (ආ) කියෝටෝ (Kyoto protocol) (ලකුණු 1)
33. (අ) අභ්‍යන්තර මිල ස්ථායීතාව, බාහිර මිල ස්ථායීතාව  
 (ආ) රාජ්‍ය අයවැය ලේඛනය, දේශීය ආර්ථිකය තුළ මිල ස්ථායීතාව
34. (අ) ව්‍යවස්ථාපිත සංවිනය, විවෘත වෙළඳපොළ කටයුතු/විවට වෙළඳපොළ කටයුතු  
 (ආ) HACCP සහතිකකරණය (Hazard Analysis Criticle Control Points)  
 GMP සහතිකය (Good Manufacturing Practices)
35. (අ) රාජ්‍ය සංස්ථා, විශේෂ, පොදු (ආ) නිෂ්පාදන වරලත් ව්‍යාපාර
36. (අ) අසීමිත (ආ) ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනය
37. (අ) රිචඩ් නැන්ටන්ට් (ආ) අන්තර්ජාතික කම්කරු සංවිධානය
38. (අ) හරිත ව්‍යවසායකයින් (ආ) සමාජයීය ව්‍යවසායකයින්
39. (අ) ජන ලේඛන හා සංඛ්‍යා ලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව (ආ) ග්‍රාමීය කර්මාන්ත සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය
40. (අ) 1949 අංක 58, 1950 අගෝ. 28  
 (ආ) ආර්ථික හා මිල ස්ථායීතාව පවත්වාගෙන යාම, මූල්‍ය ක්‍රමයේ ස්ථායීතාව පවත්වාගෙන යාම.
41. 1. සැපයුම්කරුවන් 2. ආදේශන භාණ්ඩ සපයන්නන්  
 3. විභව ව්‍යාපාරිකයන් 4. තරගකරුවන් (කරුණු 4ට ලකුණු 2)
42. 1. ගෝලීයකරණය ව්‍යාප්තවීම. 2. විද්‍යුත් ව්‍යාපාර බිහිවීම. 3. විද්‍යුත් මුදල් භාවිතයට පැමිණීම.  
 4. පරිසරය පිළිබඳ සැලකිලිමත්වීම. 4. ව්‍යාපාර සමාජ වගකීම් පිළිබඳව සැලකිලිමත්වීම.(කරුණු 4ට ලකුණු 2)
43. 1. සේවා නියුක්තියට දායක වීම. 2. බදු ගෙවීම නොපිරිහෙලා ඉටු කිරීම. 3. අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය  
 4. ප්‍රජා සන්කාර සේවා. 5. හරිත නිෂ්පාදිත බිහිවීම. 6. පරිසර හිතකාමී ලෙස කටයුතු කිරීම.  
 (කරුණු 4ට ලකුණු 2)
44. 1. මූලික අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීමට ඇති අයිතිය. 2. වන්දි ලබාගැනීමට ඇති අයිතිය.  
 3. පාරිභෝගික අධ්‍යාපනයට ඇති අයිතිය. 4. සෞඛ්‍ය සම්පන්න පරිසරයක ජීවත්වීමට ඇති අයිතිය.  
 (කරුණු 4ට ලකුණු 2)
45. 1. ස්වේච්ඡාවෙන්. 2. SLS සහතික ලාංඡන ක්‍රමය මගින්. 3. පූර්ව අපනයන පරීක්ෂාව මගින්.  
 4. ආනයන පරීක්ෂාව මගින්. 5. අපනයනය පිළිබඳ පිළියෙළ කළ මුහුදු ආහාර පරීක්ෂාව මගින්.  
 (කරුණු 4ට ලකුණු 2)
46. රාජ්‍ය සංස්ථා/ ව්‍යවස්ථාපිත මණ්ඩල, රාජ්‍ය දෙපාර්තමේන්තු, රාජ්‍ය සමාගම්, පළාත් සභා පළාත් පාලන ආයතන  
 (කරුණු 4ට ලකුණු 2)
47. 1. සිය වෙළෙඳ නාමය භාවිතයට අවසර දීම. 2. කළමනාකරණ පුහුණුව ලබාදීම.  
 3. ආලේඛකරණ සහය දීම. 4. මූල්‍ය පහසුකම් දීම. (කරුණු 4ට ලකුණු 2)

48. 1. නව්‍යතා සොයා ගැනීම. 2. සංකල්ප ගොඩනැගීම හා ව්‍යාපාර සැලැස්ම සකසීම.  
3. අවශ්‍ය සම්පත් සම්පාදනය 4. යථාර්ථයක් බවට පත්කර ගැනීම. (කරුණු 4ට ලකුණු 2)
49. 1. පුළුල් වෙළෙඳපොලක් පැවතීම. 2. මූල්‍ය හා බදු සහන වැනි දිරිගැන්වීම්.  
3. ප්‍රමාණවත් යටිතල පහසුකම් පැවතීම. 4. දක්ෂ කළමනාකරණයක් පැවතීම.  
5. ව්‍යාපාරිකයාගේ උනන්දුව හා කැපවීම. 6. විවිධ ආයතනික හා අලෙවි පහසුකම් ලබාදීම (කරුණු 4ට ලකුණු 2)
50. 1. රජය ණය කළමනාකරණය 2. විදේශ විනිමය පාලනය.  
3. කුඩා පරිමාණ මූල්‍යකරණ වැඩසටහන් සඳහා ග්‍රාමීය ණය යෝජනා ක්‍රම පිළිබඳව මූලික ආයතනය ලෙස කටයුතු කිරීම.  
4. සේවක අර්ථසාධක අරමුදල කළමනාකරණය. (කරුණු 4ට ලකුණු 2)

## II - කොටස

01. (i) (අ) අවශ්‍යතා වුවමනා  
අධ්‍යාපනය අත්කම් නිර්මාණ පාඨමාලාව, නර්තන පාඨමාලාව,  
පරිගණක පාඨමාලාව.  
වින්දනය රූපලාවන්‍ය , චිත්‍රපට නැරඹීම, විනෝද වර්තාව  
(ආ) 1. සමාජ සුභසාධනය 2. පුළුල් වෙළෙඳපොලක් ලබාගැනීම.  
3. කීර්තිනාමය වර්ධනය 4. කොටසක අගය උපරිම කිරීම.  
5. විකුණුම් වැඩිකර ගැනීම. 6. පිරිවැය අඩුකරගැනීම.
- (ii) (අ) නෛතික පරිසරය  
(ආ) 1. පිරිසිදු ආහාරපාන පාරිභෝගිකයාට ලබාදීම.  
2. සේවකයන්ට සෞඛ්‍යාරක්ෂිතව සේවය ලබාදීමට උපදෙස් දීම.  
3. හෝටලය තුළ සහ අවට පරිසරය පිරිසිදුව තබා ගැනීම.
- (iii) (අ) 1. සේවක අයිතීන් ආරක්ෂා වනවාදැයි විමසා බැලීමට.  
2. අපද්‍රව්‍ය නිසිලෙස කළමනාකරණය කරනවාදැයි දැන ගැනීමට.  
3. පරිසර දූෂණය නොවන ආකාරයට කටයුතු ඉටුකරනවාදැයි විමසා බැලීමට.  
4. පාරිභෝගික අයිතීන් ආරක්ෂාවනවාදැයි විමසා බැලීමට.  
(ආ) ව්‍යාපාර ආයතනයක් කොතෙක් දුරට ව්‍යාපාර ආචාරධර්ම ආරක්ෂාවන අයුරින් කටයුතු කරනවාද,  
ව්‍යාපාරයේ සමාජ වගකීම් කොතෙක් දුරට ඉටු කරනවාද යන්න පිළිබඳව තුන්වන පාර්ශ්වයක් විසින්  
සිදුකරනු ලබන විමර්ශනයයි. (ලකුණු 1)  
හේතු: 1. ව්‍යාපාරවල වෙළඳ විෂමාවාර වැඩිවීම.  
2. කම්කරු අණපනත් වලින් හිමි සේවක අයිතීන් උල්ලංඝනයවීම.  
3. බාලවයස්කරුවන් සේවයේ යෙදවීම් ඉහළයාම.  
4. අයුතු බලපෑම් වැඩිවීම.  
5. මූල්‍ය වංචා හා ගැටුම් වැඩිවීම.  
6. අල්ලස් ගැනීම් වැඩිවීම. (ලකුණු 3)
- (iv) (අ) ව්‍යාපාර තමන් සමඟ කටයුතු කරන සියළු පාර්ශ්වවලට යහපතක් සිදුවන ආකාරයට හොඳ නරක පිළිබඳව  
අවබෝධයෙන් කටයුතු කිරීමයි. (ලකුණු 1)  
ආචාර ධර්ම වර්ග කීරීම :  
1. නිෂ්පාදනයට අදාළ ආචාරධර්ම. 2. අලෙවිකරණයට අදාළ ආචාර ධර්ම.  
3. මූල්‍ය හා ගිණුම්කරණයට අදාළ ආචාරධර්ම.  
4. මානව සම්පත් කළමනාකරණයට අදාළ අචාරධර්ම.  
5. බුද්ධිමය දේපළ වලට අදාළ ආචාරධර්ම. (කරුණු 2ට ලකුණු 1)  
(ආ) 1. ව්‍යාපාරය 2. සේවකයා 3. සමාජ සංස්කෘතිය 4. ප්‍රායෝගික බව  
5. ගනුදෙනුකරු 6. තරගකරුවන් 7. සංවිධාන සංස්කෘතිය 8. දැරීමට සිදුවන පිරිවැය(කරුණු 4ට ලකුණු 2)
- (v) (අ) ව්‍යාපාරයේ සිටින සියලු දෙනා අතර බෙදාහදා ගන්නා හා ඊළඟ පරම්පරාව වෙත පවරාදෙනු ලබන විශ්වාස,  
වටිනාකම්, ආකල්ප, ප්‍රතිමාන, පුරුදු හැසිරීම් රටා සංවිධාන සංස්කෘතිය නම් වේ. (ලකුණු 2)  
(ආ) 1. ව්‍යාපාර ආයතනයක සංවිධාන සංස්කෘතිය තුළ විවිධ විශ්වාස, වටිනාකම්, ආකල්ප, ප්‍රතිමාන, පුරුදු  
හැසිරීම් රටා අඩංගු වේ. ව්‍යාපාරය එම සංස්කෘතිය අනාගත පරම්පරාවටද පවරාදිය යුතුය.  
2. ධනාත්මක ඇගයීම් හා වර්ග පද්ධතියක් ව්‍යාපාරය තුළපැවතීම, ආවේණික දියුණු ආචාරධර්ම හා පුරුදු  
ව්‍යාපාරය තුළ පැවතීම මගින් ව්‍යාපාරයට වටිනාකමක් ලබාදේ. (කරුණු 2ට ලකුණු 2)

02. (i) දැනුම : ව්‍යාපාර ආයතනයේ සේවකයන්ගේ දක්ෂතා හා කුසලතා ආයතනයට සම්පතකි. දැනුම අධ්‍යාපනයෙන් හා අත්දැකීම්වලින් ලබාගත් අවබෝධයකි.  
 කාලය : අනෙකුත් සම්පත් මෙහෙයවීමේදී කාලය වැදගත්ය. කාලය සීමිත හෙයින්සම් කාර්යයක් කිරීමේදී ඒ සඳහා නිශ්චිත කාලයක් නියම කිරීම සිදුකළ යුතුය.  
 තොරතුරු : ආයතනයක් විසින් ළඟාකර ගැනීමට අපේක්ෂිත අරමුණු හා පරමාර්ථ සාක්ෂාත් කරගැනීමට අවශ්‍ය තීරණ ගැනීමේදී තොරතුරු ඉතා වැදගත් වේ. තොරතුරු මත පදනම් වූ වත්මන් ආර්ථිකය තුළ තොරතුරු යනු ව්‍යාපාරයකට අත්‍යවශ්‍ය සම්පතකි. (නම්කර පැහැදිලි කිරීමට ලකුණු 4)

(ii) (අ) 1. සමාජ හා සංස්කෘතික සාධක. 2. දේශපාලන හා නීතිමය සාධක  
 3. තාක්ෂණික සාධක. 4. ආර්ථික සාධක 5. ප්‍රජා සාධක 6. ගෝලීය සාධක(ඕනෑම 4කට ලකුණු 2)  
 (ආ) 1. සේවකයින්ගේ හිතවත්කම. 2. හිතකර භෞතික පරිසරය.  
 3. සේවක කාර්යක්ෂමතාවය 4. ක්ෂණික සේවා. 5. නිෂ්පාදිත විවිධත්වය  
 6. ආකර්ෂණීය ආයතන බිම් සැලැස්ම (කරුණු 4ට ලකුණු 2)

(iii) (අ) සමානකම් : 1. හුවමාරුවක් සිදුවීම. 2. පාර්ශව දෙකක් හෝ වැඩි ගණනක් පැවතීම.  
 3. මිනිස් අවශ්‍යතා හා වුවමනා ඉටුවීම. (කරුණු 2 X 1/2 = ලකුණු 1)  
 අසමානකම් :  

|                                       |                                                 |
|---------------------------------------|-------------------------------------------------|
| <b>වෙළඳ පොළ ස්ථානය</b>                | <b>වෙළඳපොළ අවකාශය</b>                           |
| 1. භෞතික ස්ථානයක් ඇත.                 | භෞතික ස්ථානයක් නැත.                             |
| 2. විද්‍යුත් මාධ්‍ය මගින් සිදු නොවීම. | විද්‍යුත් මාධ්‍ය මගින් සිදුවීම.                 |
| 3. වෙළඳපොළ ස්ථානයසීමා සහිතයි.         | වෙළඳපොළ අවකාශය පුළුල්ය.(කරුණු 2X 1/2 = ලකුණු 1) |

 (ආ) වෙළඳම හා ව්‍යාපාර සේවාවල එකතුව වාණිජ්‍ය වේ. වාණිජ්‍ය හා කර්මාන්තවල එකතුව ව්‍යාපාර වේ.  
 වෙළඳම ව්‍යාපාරවල කොටසකි. (ලකුණු 2)

(iv) (අ) 1. මහා පරිමාණ නිෂ්පාදනය 2. නව තාක්ෂණික ශිල්පක්‍රම බිහිවීම.  
 3. සේවා නියුක්ති අවකාශය වැඩිවීම. 4. කම්හල් ක්‍රමය බිහිවීම.  
 5. නාගරීකරණය 6. වෙළඳපොළ දේශීය හා විදේශීයව ව්‍යාප්තවීම.(කරුණු 4ට ලකුණු 2)  
 (ආ) 1. තාක්ෂණයේ සංවර්ධනය 2. ගෝලීයකරණය 3. යටිතල පහසුකම්වල ගැටළු  
 4. කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදිතවලට හොඳ මිලක් නොතිබීම. 5. ස්වභාවික පරිසරික බාධා  
 6. උගත් තරුණ පරම්පරාවේ ආකල්ප 7. ජීවන රටාව වෙනස්වීම. (කරුණු 4ට ලකුණු 2)

(v) කොටස්කරු සංකල්පය යනු කොටස්කරුවන්ගේ ව්‍යාපාරය හා සබැඳි ධනය උපරිම කිරීම කෙරෙහි පමණක් අවධානය යොමුකිරීමයි. ඇල්මැනි පාර්ශ්ව සංකල්පය යනු ව්‍යාපාරයට ඇල්මක් දක්වන සියළු පාර්ශ්වයන්ගේ අපේක්ෂාවන් ඉටුකිරීම කෙරෙහි සැලකිල්ල යොමුකිරීමයි.  
 වර්තමානයේ කොටස්කරුවන්ගේ ව්‍යාපාරය හා සබැඳි ධනය උපරිමකිරීම පමණක් නොව සියළුම ඇල්මැනි පාර්ශ්වයන්ගේ අපේක්ෂා ඉටුකර දීම තුළින් ව්‍යාපාරය වඩා සාර්ථක කර ගත හැකිවේ.(කොටස්කරු සංකල්පය හඳුනාගැනීමට ලකුණු 1, ඇල්මැනි පාර්ශ්ව සංකල්පය හඳුනාගැනීමට ලකුණු 1, හේතුව පැහැදිලි කිරීමට ල. 2)

03. (i) (අ) 1. වැඩ බෙදීම හා කාර්යයන් පැවරීමේදී. 2. උසස්වීම් ලබාගැනීමේදී.  
 3. වැටුප්තල සකස් කිරීමේදී. 4. පුහුණුව හා සංවර්ධනයට තෝරාගැනීමේදී.  
 5. කාර්යඵල ඇගයීමේදී. 6. සේවකයින් ස්ථිර කිරීමේදී.  
 7. සේවක සුභසාධන කටයුතුවලදී. 8. සේවක බඳවා ගැනීමේදී.(කරුණු 2ට ලකුණු 2)

(ආ) මගියා : 1. නියමිත මුදල ගෙවා ප්‍රවේශ පත්‍රය ලබාගැනීම.  
 2. බසය තුළ විනිතව හැසිරීම.  
 3. ආබාධිත, ගර්භනී මාතාවන්ට, පූජකවරුන්ට ආසන පිරිනැමීම.  
 4. බස් රථයට හානි නොකිරීම. (කරුණු 2ට ලකුණු 1)  
 කොන්දොස්තර මහතා : 1. විනිතව කතා කිරීම. 2. නියමිත පරිදි ඉතිරිමුදල් ගෙවීම.  
 3. බස් රථය පිරිසිදුව පවත්වාගැනීම. 4. අවශ්‍ය අයට උදව් කිරීම.(කරුණු 2ට ලකුණු 1)

(ii) ආයතනයක් නම් කිරීමට (ලකුණු 1)  
 එම ආයතනය සමාජ වගකීමට දායකවන ආකාරය පැහැදිලි කිරීමට. (ලකුණු 3)  
 උදා : 1. පාසල් සඳහා අනුග්‍රාහකත්වය 2. ආරෝග්‍යශාලා වැඩිදියුණු කිරීම.  
 3. මංමාවත් සංවර්ධනය කිරීම. 4. ක්‍රීඩා උපකරණ සැපයීම.  
 5. පරිසර සංරක්ෂණ කටයුතු ඉටු කිරීම.

(iii) (අ) 1. රැකියා නිර්මාණය. 2. කුසලතා බලගැන්වීම.  
 3. සම්පත් කාර්යක්ෂමව භාවිතය. 4. අවදානම් කළමනාකරණය.  
 5. නව්‍යතා හඳුන්වාදීම. 6. නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය දිරිගැන්වීම.

7. තාක්ෂණය දියුණු කිරීම. 8. පිළිගත් වෙනත් පිළිතුරු. (කරුණු 40 ලකුණු 2)
- (ආ) 1. මානව විවිධත්වයට ගරු කරමින් කටයුතු කිරීම. 2. මානව අයිතිවාසිකම් සුරැකීමට දායකවීම.  
3. සමානාත්මතාවයෙන් යුතුව කටයුතු කිරීම. 4. සමාජ සංරක්ෂණ කටයුතුවලට දායකවීම.  
5. සංස්කෘතික විවිධත්වයට ගරු කිරීම. 6. නීතිය හා සාමය සුරැකීම.  
7. පිළිගත් වෙනත්. (කරුණු 40 ලකුණු 2)

- (iv) (අ) 1. මූල්‍ය වංචා අවම කර ගැනීමට හැකියාවක් ලැබීම.  
2. සේවකයින්ට සමානව සැලකීමට අවස්ථාව ලැබීම.  
3. සේවක තෘප්තිය හා විශ්වාසය වැඩි වේ. 4. ආයතනයේ කීර්තිනාමය වැඩි වේ.  
5. සේවක ආකර්ෂණය පහසු වේ. 6. පාරිභෝගික තෘප්තිය වැඩි වේ.  
7. ශ්‍රම පිරිවැටුම අඩුවේ. 8. සේවක ප්‍රවාසිතාවය අඩුවේ. (කරුණු 40 ලකුණු 2)

- (ආ) 1. ව්‍යාපාර කරගය. 2. ගෝලීයකරණය  
3. විද්‍යුත් ව්‍යාපාර 4. පරිසර දූෂණය (කරුණු 40 ලකුණු 2)

- (v) (අ) 1. ආර්ථික වර්ධනය හා සංවර්ධනය 2. පූර්ණ සේවා නියුක්තිය.  
3. සාධාරණ ආදායම් ව්‍යාප්තිය. 4. ආර්ථික ස්ථායීතාව.  
5. යහපත් අන්තර්ජාතික වෙළෙඳුම. (කරුණු 40 ලකුණු 2)
- (ආ) 1. දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුව. 2. සුරාබදු දෙපාර්තමේන්තුව  
3. රේගු දෙපාර්තමේන්තුව. 4. මෝටර් රථවාහන දෙපාර්තමේන්තුව.

04. (i) (අ) නිත්‍ය තැන්පතු පහසුකම් අනුපාතය, නිත්‍ය ණයපහසුකම් අනුපාතය, බැංකු පොලී අනුපාතිකය. (ලකුණු 1)  
**නිත්‍ය තැන්පතු පහසුකම් අනුපාතය :** වාණිජ බැංකු සහ ප්‍රාථමික වෙළෙඳුන් ඔවුන්ගේ අතිරික්ත අරමුදල් මත බැංකුවේ ඇති රජයේ සුරැකුම්පත් වල ආයෝජනය කිරීමේදී ගෙවනු ලබන පොලී අනුපාතිකයයි. (ලකුණු 1)

**නිත්‍ය ණය පහසුකම් අනුපාතය :** වාණිජ බැංකු සහ ප්‍රාථමික වෙළෙඳුන් රජයේ සුරැකුම්පත් ඇපයට තබා මත බැංකුවෙන් අරමුදල් ලබාගැනීමේදී අයකරනු ලබන පොලී අනුපාතයයි. (ලකුණු 1)

**බැංකු පොලී අනුපාතිකය :** ද්‍රවශීලතා දුෂ්කරතාවලට මුහුණ දෙන වාණිජ බැංකුවලට ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව අවසාන ණය දෙන්නා ලෙස සපයනු ලබන ණය සඳහා අයකරනු ලබන පොලී අනුපාතයයි. (ලකුණු 1)

- (ii) (අ) රටේ සමස්ත මුදල් සැපයුමට බලපෑමක් ඇති කරන බැංකු ණය ප්‍රමාණය අඩු හා වැඩි කරමින් සමස්ත ණය ප්‍රමාණය පාලනය කිරීමයි. (ලකුණු 2)
- (ආ) අදාළ නිදසුන් 2ක් දක්වමින් පැහැදිලි කිරීමට (ලකුණු 2)

- (iii) (අ) \* ගුණාත්මක තත්ත්වයෙන් යුක්ත භාණ්ඩ සැපයීම නිසා පාරිභෝගික විශ්වාසය දිනාගත හැකිවීම.  
\* ව්‍යාපාරිකයාගේ පිරිවැටුම වැඩිවීම තුළින් ලාභය ඉහළයාම.  
\* ප්‍රමිතියකට අනුව නිෂ්පාදනය කිරීම නිසා අපනය අඩුවීම.  
\* අයහපත් තරග විරෝධී ක්‍රියා නොමැතිවීමෙන් යහපත් ව්‍යාපාර පරිසරයක් ඇතිවීම. (කරුණු 40 ලකුණු 2)
- (ආ) දැනුවත් පාරිභෝගිකයා ගෙවන මුදලට සරිලන වටිනාකමකින් යුත්, ප්‍රමිතියෙන් ඉහළ භාණ්ඩ තෝරා ගැනීමට පෙළඹේ. වෙළඳ විෂමාවාර හා පාරිභෝගික අයිතිවාසිකම් කඩවීම් පිළිබඳ අදාළ බලධාරීන් දැනුවත් කරයි. පරිසරය ආරක්ෂා කරයි. සමාජය පිළිබඳ සැලකිලිමත් වෙයි. සහයෝගයෙන් කටයුතු කරයි. (පැහැදිලි කිරීම සහිත පිළිතුරට ලකුණු 2)

- (iv) (අ) වෙළෙඳ විෂමාවාර 4ක් දක්වා ඇති පිළිතුරට. (ලකුණු 2)
- (ආ) \* ජෑම් වර්ග \* පළතුරු හා කෘත්‍රීම බීම වර්ග \* ගෘහ විදුලි පද්ධති උපකරණ  
\* කෝඩියල් වර්ග \* සිමෙන්ති බ්ලොක් ගල් \* ආරක්ෂිත හෙල්මට්  
\* උකුකිරි \* විදුලි බල්බ \* ඇස්බැස්ටස් තහඩු \* ටින් මාළු (කරුණු 4කට ලකුණු 2)

- (v) (අ) \* ස්වයං ආරක්ෂාව - තමා විසින්ම ආරක්ෂාව සලසා ගැනීමයි.  
\* රජයේ අණපණත් හා අයතන මගින් සිදුකරන පාලනය.  
\* සංවිධානාත්මක ආරක්ෂාව - පාරිභෝගිකයින් සංවිධානය වී පාරිභෝගික සමිති පිහිටුවා ගෙන ඒ තුළින් ආරක්ෂාව ලබා ගැනීමයි. (කරුණු 20 ලකුණු 2)

- (ආ) 1. පොලී අනුපාතිකය 2. සංචිත අවශ්‍යතා වෙනස් කිරීම. 3. විවෘත වෙළෙඳපොළ කටයුතු  
4. වට්ටම් අනුපාත වෙනස් කිරීම. 5. ණය සීමා පැනවීම. (ලකුණු 2)

05. (i) (අ) \* වාණිජ බැංකුවල පොලී අනුපාතිකය අඩුවේ.  
\* ආයෝජකයින් වාණිජ බැංකු මගින් ලබාගන්නා ණය ප්‍රමාණය වැඩිවේ. ආයෝජන වැඩිවේ.  
\* ආයෝජන වැඩිවීමෙන් නිෂ්පාදනය වැඩිවීමෙන් භාණ්ඩවල මිල අඩුවී ව්‍යාපාරවල පිරිවැටුම වැඩිවේ.  
(අදාළ පැහැදිලි කිරීම් සහිත පිළිතුරට ලකුණු 2)

(ආ) \* නිෂ්පාදකයාගේ නම හා ලිපිනය \* නිෂ්පාදිත දිනය හා කල්ඉකුත්වන දිනය  
 \* අඩංගු ද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය හා සංයුතිය. \* භාවිතයට උපදෙස් හා අවවාද.  
 (කරුණු 4ම ඇතුළත් පිළිතුරට ලකුණු 2, ඊට අඩුනම් සුදුසු පරිදි ලකුණු දෙන්න.)

(ii) (අ) සහන් - කේවල ස්වාමි ව්‍යාපාර. පහන් - හවුල් ව්‍යාපාර. (ලකුණු 2)

| (ආ) <u>සහන්</u>               | <u>පහන්</u>                       |
|-------------------------------|-----------------------------------|
| කේවල ස්වාමි ව්‍යාපාර          | හවුල් ව්‍යාපාර                    |
| වාසි : * තනි තීරණ ගැනීම.      | වාසි : * ප්‍රාග්ධනය විශාලවීම.     |
| * ඇරඹීම පහසුවීම.              | * වගකීම බෙදීම.                    |
| අවාසි : * ප්‍රාග්ධනය කුඩාවීම. | අවාසි : * තීරණ ගැනීම ප්‍රමාද වීම. |
| * වගකීම් අසීමිත වීම.          | * මතඛේද                           |
|                               | * වගකීම් අසීමිතයි.                |

(නම් කිරීමට ලකුණු 1/2 යි, ඉතිරි ලකුණ වාසි අවාසි වලට බෙදා දෙන්න)

(iii) (අ) වාසි : \*වගකීම සීමිත වීම. \*පැවැත්ම අඛණ්ඩවීම, \*නෛතික පුද්ගල බව, \* වැඩි පිළිගැනීම

(ආ) සංස්ථාපිත පුද්ගලික සමාගම්

(නම් කිරීමට ලකුණු 1/2යි, ඉතිරි ලකුණු 1 1/2 දෙන්න)

(iv) (අ) ලැයිස්තුගත සමාගම් සියල්ල අනිවාර්යයෙන් පොදු සමාගම් වුවද පොදු සමාගම් සියල්ල ලැයිස්තු සමාගම් නොවේ. ඊට හේතුව පොදු සමාගම් සියල්ල ලේඛනගත කිරීමක් හෝ ඊට සුදුසුකම් නොලබන හෙයිනි. (විස්තර සහිත පිළිතුරට සම්පූර්ණ ලකුණු හිමිවේ2)

(ආ) මහා පරිමාණව නිෂ්පාදනයට දායකවීම. \* සේවා නියුක්තියට දායක වීම, නවීන තාක්ෂණය යොදාගත හැකිවීම, දළ දේශීය නිෂ්පාදනයට දායකවීම, මූල්‍ය වෙළඳපල කොටස් වෙළඳපල දියුණුවීම.  
 (කරුණු 4ක්වත් දක්වා ඇත්නම් ලකුණු 2)

(v) (අ) පොදු හිමිකාරිත්වය පෞද්ගලික හිමිකාරිත්වය

\* රාජ්‍ය සංස්ථා \* සමුපකාර  
 \* රාජ්‍ය සමාගම් \* සමිති සංවිධාන (ලකුණු 1 බැගින් ලකුණු 2)

(ආ) \* වැදගත් ව්‍යාපාර හා කර්මාන්ත අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාම නිසා මහජනයාට වැදගත් සේවයක් ඉටුකරදීම.

\* ජාතික නිෂ්පාදිතයට විශාල දායකත්වය  
 \* මහජන සුබ සිද්ධියට අදාළ ව්‍යාපාර මේ යටතේ පවත්වාගෙන යාම.  
 \* සමාජ යහපතට අදාළ අත්‍යවශ්‍ය සේවා පෞද්ගලික අංශය යටතේ පවත්වාගෙන නොයාම.  
 (කරුණු 4කට ලකුණු 2ක් දෙන්න)

06. (i) (අ) එක හා සමාන ආකාරයෙන් කටයුතු කරන ව්‍යාපාර ආයතන 2ක් හෝ වැඩි ගණනක් ගිවිසුමක් මත එකට එකතුවීම ව්‍යාපාර සංයෝජනයයි.

(ආ) \* එක සමාන කාර්යයන්හි නිරත ව්‍යාපාර 2ක් හෝ ඊට වැඩි ගණනක් එකට එකතුවීම තිරස් සංයෝජනයකි.  
 උදා : සිසිල් බිම සමාගම් 2ක් එකට එකතුවීම.

ලී බඩු නිපදවන සමාගම් 2ක් එකට එකතුවීම

\* එකිනෙකට වෙනස් එහෙත් යම් සම්බන්ධතාවයක් සහිත ව්‍යාපාර 2ක් හෝ වැඩිගණනක් එකතුවීම සිරස් සංයෝජනයයි.

(ඉහත විස්තර උදාහරණ සහිතව දක්වා ඇත්නම් ලකුණු 2 බැගින් කොටස් 2ට දෙන්න)

(ii) (අ) \* එකිනෙකා අතර තරගය අඩුවීම. \* පිරිවැය පහත වැටීම. \* ලාභ උපරිම වීම. \* ව්‍යාපාර ස්ථාවර වීම.

\* කළමනාකරණය ශක්තිමත් වීම.

(කරුණු 4ක් ඇත්නම් ලකුණු 1/2 බැගින් ලකුණු 2ක් දෙන්න)

(ආ) 1. හවුල් කරුවන් 2. අසීමිත 3. නැත. 4. 2-20  
 5. සාමාජික මුදල් හා රජයේ අනුග්‍රහය 6. සීමිත 7. ඇත. 8. අවම 10- අසීමිත  
 (කරුණු 4කට 1 බැගින් 8ට ලකුණු 2)

(iii) (අ) කේවල ස්වාමි ව්‍යාපාර, හවුල් ව්‍යාපාර, බද්ද ව්‍යාපාර.

(ලකුණු 2ම කරුණු 3ට දෙන්න. 2ක් නම් ලකුණු 1කි. 1ක් නම් ලකුණු 1/2)

(ආ) එකඟ වේ. (ලකුණු 1/2)

\* විශාල ප්‍රාග්ධනයක් එක්රැස් කර ගත හැකිවීම. \* නෛතික පුද්ගල බවක් හිමිවීම. \* වගකීම සීමිතවීම.  
 \* මහා පරිමාණ ව්‍යාපාර මේ යටතේ ඇරඹීම. \* පිළිගැනීම.

(iv) (අ) 1. කේවල, හවුල් 2. සමුපකාර 3. හවුල් ව්‍යාපාර 4. සමාගම් (සංස්ථාපිත)(ලකුණු 2)

(ආ) 1. ගම්ලත් බේකර්ස් 2. ගම්ලත් සහ සමාගම 3. සීමා සහිත ගම්ලත් පුද්ගලික සමාගම

4. සීමිත ගම්ලත් සමාගම 5. සීමාසහිත ගම්ලත් සමාගම පී.එල්.සී

(සම්පූර්ණ නිවැරදිනම් ලකුණු 2යි, 402 ලකුණු 1, 1-2 ලකුණු 1/2)

- (v) වෙළෙඳපොළෙහි ඇතිවන වෙනස්කම් ව්‍යාපාර සඳහා ඇති අවස්ථාවක් ලෙස සලකන පුද්ගලයා ව්‍යවසායකයාය. ඔහුගේ ආයුධය වන්නේ නව්‍යතා සම්පාදනයයි.” (ලකුණු 4)

07. (i) (අ) 1. නිර්මාණශීලී බව. 2. කැපවීම. 3. ස්වාධීනබව 4. ආත්ම විශ්වාසය  
5. අවදානම් දැරීමට ඇති කැමැත්ත.(නම්කර පැහැදිලි කිරීමට ලකුණු 2, නම් කිරීමට 1)  
(ආ) 1. නායකත්ව කුසලතා 2. සන්නිවේදන කුසලතා 3. අන්තර් පුද්ගල කුසලතා  
4. මූලික කළමනාකරණ කුසලතා (කරුණු 4ට 1/2 බැගින් ලකුණු 2)
- (ii) (අ) 

| <u>ව්‍යවසායකයා</u>                            | <u>ව්‍යාපාරිකයා</u>                                                             |
|-----------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------|
| 1. නවෝත්පාදකයෙකි.                             | 1. සාම්ප්‍රදායිකයෙකි.                                                           |
| 2. අවදානමට මුහුණ දේ.                          | 2. ආරක්ෂාකාරීව කටයුතු කරයි.                                                     |
| 3. ව්‍යාපාරික ප්‍රතිවාදියා තමාමය.             | 3. තවත් ව්‍යාපාරික ප්‍රතිවාදීන් ඇත.                                             |
| 4. තම අදහස් හෝ නව සංකල්ප අනුව ව්‍යාපාර අරඹයි. | 4. පවතින අදහසක් හෝ සංකල්පයක් අනුව ව්‍යාපාර අරඹයි. (කරුණු 8ට 1/2 බැගින් ලකුණු 4) |
- (iii) (අ) 1. පුද්ගලික මූල්‍යමය ප්‍රතිලාභ 2. සමාජ තත්ත්වය හා පිළිගැනීම.  
3. පුද්ගල හැකියා වලින් ප්‍රයෝජන ගැනීමට හැකිවීම.  
4. ඉහළ කැපවීම මත ඉහළ ප්‍රතිලාභ අත්කරගත හැකිවීම. (කරුණු 4 x1/2 ලකුණු 2)  
(ආ) 1. ස්වයං ඇගයීම. 2. අධ්‍යාපනය 3. පුහුණුව 4. අත්දැකීම්වලින් ඵල ලැබීම.  
(කරුණු 4 නම්කර පැහැදිලි කිරීමට ලකුණු 2, 4 නම්කිරීමට පමණක් ල. 1)
- (iv) (අ) 1. යොදවා ඇති ප්‍රාග්ධනය රු. මිලියන 4 නොඉක්මවන ව්‍යාපාර.  
2. භාවිතාකරන විදුලිබල ධාරිතාව කිලෝ වොට් ඇම්පියර් 50ට අඩු ව්‍යාපාර.  
3. යොදවා ඇති ප්‍රාග්ධනය රු. මිලියන 4 නොඉක්මවන ව්‍යාපාර.  
4. ආයෝජන ප්‍රාග්ධනය රු. මිලියන 20 නොඉක්මවන ව්‍යාපාර (කරුණු 4 x1/2 ලකුණු 2)
- (ආ) 1. දියුණු මූල්‍ය වෙළෙඳපොළක් පැවතීම.  
2. ව්‍යවසායකත්වයට හිතකර නීතිමය රාමුවක් පැවතීම.  
3. ව්‍යවසායකත්වය දිරිගන්වන යටිතල පහසුකම් පැවතීම.  
4. රට තුළ පවතින දේශපාලන හා ආර්ථික ස්ථාවර බව. (කරුණු 4 x1/2 ලකුණු 2)
- (v) (අ) වාසි : 1. වැඩි ප්‍රාග්ධනයක් අවශ්‍ය නොවීම.  
2. ප්‍රාදේශීය සම්පත් භාවිතය  
3. රජයේ දිරිගැන්වීම් වැඩිවීම.  
4. මහා පරිමාන ව්‍යාපාර යොමුනොවන අංශ වලට යොමුවීම.  
5. විවෘත වෙළෙඳපොළක් පැවතීම.  
(පිළිගත හැකි වෙනත්)
- අවාසි : 1. මහා පරිමාණ පිරිමැසුම් අඩුවීම.  
2. මූල්‍ය සම්පාදන මාර්ග සීමාවීම.  
3. තරගකාරිත්වයට මුහුණදීමේ හැකියාව අඩුවීම.  
4. තාක්ෂණය භාවිතය සීමාවීම. (පිළිගතහැකි වෙනත්)
- (වැසි 2 අවාසි 2x 1/2 බැගින් ලකුණු 2)
- (ආ) 1. තම කුසලතා හා හැකියා ඇගයීම.  
2. ආරම්භක ප්‍රාග්ධනය හා කාරක ප්‍රාග්ධනය සපුරාගන්නා ආකාරය.  
3. අමුද්‍රව්‍ය සපයාගන්නා ආකාරය.  
4. සුදුසු ස්ථානයක් තෝරාගැනීම.  
5. සේවකයින් සපයාගන්නා ආකාරය.  
6. ව්‍යාපාර සංවිධාන ක්‍රමය.  
7. තමා සතු සම්පත් අධ්‍යයනය. (කරුණු 4ට ලකුණු 2)

08. (i) 

| <u>ප්‍රමාණාත්මක සාධක</u>       | <u>ගුණාත්මක සාධක</u>  |
|--------------------------------|-----------------------|
| 1. ආයෝජන ප්‍රාග්ධනය            | 1. භාවිතා කරන තාක්ෂණය |
| 2. සේවක සංඛ්‍යාව               | 2. නිමැවුමේ ස්වභාවය   |
| 3. භාවිතා කරන බලශක්ති ප්‍රමාණය | 3. වෙළෙඳපළ ස්වභාවය    |
| 4. යන්ත්‍ර උපකරණ ධාරිතාව       | 4. ව්‍යාපාරයේ ස්වභාවය |

(ii) (අ) භාණ්ඩ හා සේවා හුවමාරුවේදී පොදුවේ පිළිගනු ලබන ඕනෑම දෙයක් මුදල් යනුවෙන් හඳුන්වයි.  
(නිර්වචනයට ලකුණු 2)

(ආ) වර්ථමානයේ ඇතිවන ගිවිසුමකට අනුව අනාගත මුදල් ගෙවීම් සඳහා භාවිතාකළ හැකිවීම හෙවත් කල් පසුවූණය ගෙවීමේ හැකියාව විලම්භිත ගෙවුම් මාධ්‍යයක් ලෙස හඳුන්වයි.  
(පැහැදිලි කිරීමට ලකුණු 2)

(iii) (අ) \* පොදු පිළිගැනීමක් තිබීම. \* කල් පැවැත්ම.  
\* අනුකරණයේ දුෂ්කරතාව. \* පහසුවෙන් ගෙනයා හැකි වීම.  
\* සමජාතීය බව. \* කුඩා කොටස්වලට බෙදිය හැකිවීම.  
(කරුණු 4කට ලකුණු 2)

(ආ) ව්‍යවහාර මුදල් මෙන් 100% ක ද්‍රවශීලතාවක් නොතිබුනද වටිනාකමේ සංනිධියක කාර්ය ඉටුකරනු ලබන පහසුවෙන්මුදල් බවට පරිවර්තනය කළහැකි වත්කම් ආසන්න මුදල් වේ.  
උදා : වාණිජ බැංකුවල මහජනයා සතු කාලීන හා ඉතුරුම් තැන්පතු, භාණ්ඩාගාර බිල්පත්.  
(පැහැදිලි කිරීමට ලකුණු 2)

(iv) (අ) \* ස්වයංක්‍රීය ටෙලර් යන්ත්‍ර. \* ස්වයංක්‍රීය තැන්පතු යන්ත්‍ර  
\* වෙක් තැන්පතු යන්ත්‍ර \* වෙළඳසැල් ගෙවීම් විද්‍යුත් පැවරුම් ජාල  
\* ටෙලි බැංකු පහසුකම් \* අන්තර්ජාල බැංකු කටයුතු.  
\* ටෙලිවිෂන් බැංකු පහසුකම්. (කරුණු 4ට ලකුණු 2)

(ආ) \* විශේෂිත කල්බදු මූල්‍යකරණ සමාගම්. \* ප්‍රාථමික අලෙවිකරුවන්  
\* කොටස් තැරැව්කරුවන් \* ඒකකභාර  
\* වෙළඳපොළ අතරමැදියන්. \* ව්‍යවසාය ප්‍රාග්ධන සමාගම්.  
(කරුණු 4ට ලකුණු 2)

(v) (අ) \* ඒකක භාරකරු  
\* අරමුදල් කළමනාකරණ සමාගම්.  
\* ඒකක හිමියන් හෙවත් ආයෝජකයින්.

(කරුණු 3ම සඳහන්කර ඇත්නම් ලකුණු 2යි, කරුණු 2කට ලකුණු 1)

(ආ) \* තත්කාලීන දළ පියවීම් පද්ධතිය. (RTGS)  
\* ලේඛන රහිත සුරැකුම් තැන්පතු පද්ධතිය (SSDS) /ලංකා සෙකියුර් Lanka Secure  
(නිවැරදි පැහැදිලි කිරීම් සහිත කරුණු සඳහන් කිරීමට ලකුණු 2)